І Караткевіч, і Памук спачатку бачаць Чалавека

- **1. Назавіце 5 прыметнікаў, якімі б вы ахарактарызавалі Караткевіча.**
- **2. Якое пытанне вы б хацелі яму задаць?**
- **3. З якой іншай творчай асобай вы б яго параўналі?**
- **4. За што вы хацелі б яму падзякаваць?**
- **5. Па якім яго творы найперш варта зняць фільм?**

Аляксандр,
студэнт:

1. Сапраўдны, шчыры, адкрыты, палаючы, трагічны.
2. «Як бы вы пражылі сваё жыццё яшчэ раз, калі была б магчымасць?»
3. Чамусьці прыгадваецца Алесь Загорскі з яго ж твора.
4. За яго творы, вершы. Не ўяўляю беларускую літаратуру без яго.
5. «Каласы пад сярпом тваім». На мой погляд, добрае кіно магло б атрымацца.

Віктар ЛУПАСІН,
пісьменнік:

1. Беларускі, легендарны, смачны, першы, сапраўдны.
2. Не магу прыдумаць, спытаю музу.
3. З Фрэдзі Мэркюры, бо абодва — вельмі яркія постаці, якія сышлі рана, і стаялі крыху асобна ад мэйнстрыму (адзін — рок-музыкі, другі — беларускай літаратуры).
4. За творчасць, постаць і легенду.
5. «Былі ў мяне мядзведзі».

Міхаіл БАРАНОЎСКІ,
лідар музычнага гурта «Нельга забыць»:

1. Рамантычны, шчыры, самотны, цікаўны, патрыятычны.
2. «Які момант у вашым жыцці вы лічыце лёсавызначальным?»
3. Хутчэй з літперсанажам. Дон Кіхот.
4. За казку пра Беларусь.
5. Пры магчымасці зрабіў бы кіно па творы «Ладдзя роспачы».

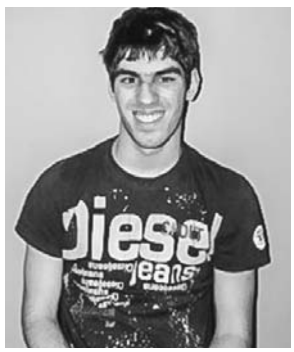
Інга ВОЮШ,
кандыдат філалагічных навук:

1. Імпэтны, шчыры, адчайны, справядлівы, добры.
2. «Якія кнігі з задуманых так і не былі напісаны?»
3. Я б параўнала яго з Айвазоўскім. Няўрымслівае і ціхае — штодзённае мора, якое ў душы і на палотнах. Гэтак і з Караткевічам: ён адданы сваёй тэме, каханню і роднаму краю.
4. За раман «Нельга забыць».
5. Ды па іх ужо зняты фільмы. З тых, што не зняты, — «Лебядзіны скіт», напрыклад.

Віктар ЖЫБУЛЬ,
пісьменнік:

1. Таленавіты, глыбокі, працавіты, дасціпны, таварыскі.
2. Пытанне было б кшталту: «Ой, а як вы ўсё паспяваеце?» Насамрэч гэтае пытанне крыху недарэчнае, бо Караткевіч, наколькі памятаю, паставіў перад сабой задачу напісаць за сваё жыццё 100 тамоў (тут магу і памыляцца), толькі вось, на жаль, жыццё ў яго атрымалася значна карацейшым, чым ён разлічваў.
3. З Лойдам Эндру Уэберам (знешне падобны). ☺
4. За цікавыя творы і (пад)свядомае культуртрэгерства: ужо не ад некалькіх людзей даводзілася чуць, што да беларускай культуры яны далучыліся пасля прачытання твораў Караткевіча.
5. Шчыра кажучы, не памятаю, што з твораў Караткевіча экранізавана, а што не. З неэкранізаванага, здаецца, «Лісце каштанаў» — артрымаўся б неблагі фільм для дзяцей і падлеткаў. А з верша «Заяц варыць піва» можна было б відэакліп зрабіць. ☺

Арамаіс МІРАКЯН,
студэнт, практыкант «Маладосці»
(уласнае меркаванне чалавека, які аформіў гэты матэрыял):

1. Беларускі, родны, кранальны, сапраўдны, чысты.
2. «Спадар Караткевіч, якой вы бачыце нашу бацькаўшчыну праз 50—100—500 гадоў? Якой павінна быць Беларусь?»
3. Сам па сабе ён адзіны, непаўторны, увогуле — Апостал беларускай зямлі і літаратуры. А калі ўсё ж такі паспрабаваць параўнаць — чамусьці мне ён здаецца падобным да сучаснага турэцкага пісьменніка, лаўрэата Нобелеўскай прэміі па літаратуры Архана Памука. І Караткевіч, і Памук спачатку бачаць Чалавека. Менавіта так, з вялікай літары, нягледзячы на ўсе яго «недарэчнасці» і «недакладнасці».
4. За Юрася Братчыка, чалавека, які дае надзею на лепшае.
5. Згодны з Інгай Дзмітрыеўнай, «Лебядзіны скіт» нядрэнна было б экранізаваць.

Асабістае «дзякуй» спадару Бараноўскаму за дапамогу ў падрыхтоўцы апытанкі. І «Маладосці» — за вельмі цікавую працу. Не ведаю, ці добра атрымалася, аднак я стараўся…

Апрацаваў Арамаіс МІРАКЯН

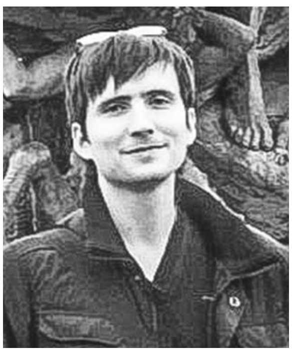
Адказы апрошаных праз суполку гурта «Нельга забыць» «ВКонтакте»

Марыя:
1. Зухаваты, летуценны, закаханыўкраіну, шчыры, сур'ёзны.
2. «Як у вас атрымлівалася не страціць веру ў Беларусь?»
3. Для мяне ён заўжды Вежа.
4. За найлепшыя бяссонныя ночы.
5. Калі здымаць будзе дзяржаўная кантора, то лепей каб і не браліся.

Васіль:
1. Непадлеглы, шчыры, сумленны, палымяны, праўдзівы.
2. «Дзе ён адкапаў тэрмін "пана" («Хрыстос прызямліўся ў Гародні») і "мроя" («Каласы пад сярпом тваім»)?»
3. Ён непараўнальны!
4. За тое, што ён быў, ёсць і будзе.
5. «Леаніды не вернуцца да зямлі». Гэты фільм працяў бы счарсцвелыя душы, і з іх павыліваўся б увесь бруд, што там назбіраўся.

Марыс Друон таксама ціснуў «клюкву»

• Вы лічыце Караткевіча пісьменнікам, які абапіраўся на сур'ёзныя навуковыя факты, ці назвалі б яго хутчэй «фантастам» ад гісторыі?

Дзяніс КРАСАКОЎ,
БДУІР, 22 гады:

— Яшчэ ў школе я захапляўся гісторыяй, як сусветнай, так і беларускай. Творы Караткевіча патрапілі да мяне менавіта ў гэты перыяд. Лічу, што Караткевіч абапіраецца на гістарычныя факты, але на іх аснове раскрывае нам сваё бачанне падзей пэўнага перыяду гісторыі. Канешне, гістарычныя факты ў творчасці ўвогуле як дэкарацыі: мастацкая літаратура не прэтэндуе на роль гістарычнага даведніка, таму што на першы план заўсёды выходзяць думкі і пачуцці герояў. Але я лічу, што Караткевіч «фантаст» не больш чым любы другі пісьменнік, які адлюстроўвае гісторыю ў сваіх творах.

Юліяна ЗУБОВІЧ,
БДТУ, 20 гадоў:

— Я лічу, што ўжо непасрэдна ў самім пытанні пра творчасць Уладзіміра Караткевіча і заключаны адказ. Бо сюжэт і персанажы ў творах гэтага пісьменніка напоўнены нейкай містыкай, што надае творам выразнасці і тым самым пазбаўляе «сухасці» выкладу гістарычных падзей. Да таго ж, у творах Караткевіча вельмі ўдала і прыгожа пераплятаюцца рэальныя гістарычныя падзеі і выдумка аўтара. Гэта выдумка не супярэчыць гістарычнай рэчаіснасці, наадварот, падкрэслівае самыя галоўныя яе аспекты. Менавіта таму я прызнаю Уладзіміра Караткевіча сур'ёзным пісьменнікам-гісторыкам.

Анастасія ПАЎЛОЎСКАЯ,
БДУ, 20 гадоў:

— На мой погляд, Уладзімір Караткевіч — адзін з нешматлікіх беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, які ўмеў прыгожа і ненадакучліва падаць гістарычныя звесткі. Узяць хаця б «Дзікае паляванне караля Стаха». Аповесць, па сутнасці, аб рамантычным каханні фалькларыста, але Караткевіч падае гэта на фоне народных звычаяў і побыту шляхты Беларусі XIX стагоддзя. Я прачытала досыць твораў пісьменніка і магу сказаць: Караткевіч дакладна паказваў беларускі народ, яго шматлікія пакуты і выпрабаванні, трагічныя падзеі. Ён менавіта пісьменнік-гісторык, але ніяк не фантаст.

Іван САВЕРЧАНКА,
прафесар-філолаг:

— Гэты чалавек дастаткова глыбока засвоіў гістарычны матэрыял і па-мастацку выдатна яго выкарыстаў. Караткевіч дасканала разумеў гістарычныя тэндэнцыі і плыні. Яго творы — гэта вельмі дакладнае разуменне сутнасці гістарычных працэсаў, перадача іх у літаратуры. Ён вельмі таленавіты ў плане асэнсавання гісторыі, таму я ўпэўнены ў тым, што Караткевіч — адзін з ключавых пісьменнікаў у беларускай гісторыі, пакуль што непераўзыдзены майстар гістарычнай прозы.

Віталь ЖУКАЎ,
мастацтвазнаўца і калекцыянер:

— Я лічу яго добрым пісьменнікам. А што было ў яго творах выдумкай і што сапраўднымі гістарычнымі фактамі — не так і важна. Марыс Друон таксама пісаў гістарычныя раманы, і столькі ў іх было «клюквы», столькі непаразуменняў, што нашаму таленавітаму і з вельмі складаным лёсам Караткевічу мы многае можам даравацъ.

Яўген КРЫЖАНОЎСКІ,
акцёр:

— Уладзімір Караткевіч настолькі вялікі, што яму ўсё роўна, кім яго лічаць. Гэта беларускі гонар. Ведаеце, я адначасова вывучаў і мову, і гісторыю Беларусі (таму што прыехаў паступаць з рускага горада Казельска). І калі на ўступныя іспыты мне спатрэбілася веданне беларускай мовы, адзін разумны чалавек мне параіў: «Проста вазьмі добры беларускі літаратурны твор і перапішы яго». Я перапісаў раман «Хрыстос прызямліўся ў Гародні», велізарны твор. Спачатку проста не разумеў, што пісаў. Але чытаў, вучыў і быў зачараваны Караткевічам. Калі адказваць канкрэтна, то ў большасці ў яго ўсё прыдумана. Але прыдумана так, што наша гісторыя стала багацейшай.

Запісала Ганна ЛІСІЦА